

شبکه‌های عصبی مصنوعی

درس ۱۵

یادگیری پیوندی

Associative Learning

کاظم فولادی قلعه

دانشکده مهندسی، پردیس فارابی

دانشگاه تهران

<http://courses.fouladi.ir/nn>

Associative Learning

یادگیری پیوندی

ASSOCIATIVE LEARNING

یادگیری شبکه‌هایی که تاکنون دیدیم، به شیوه‌ی بانظارت بود: داده‌ها نیاز به target داشتند.

در این فصل مجموعه‌ای از قواعد ساده که امکان یادگیری بدون نظارت را فراهم می‌کنند، معرفی می‌شود.

این قواعد به شبکه توانایی می‌دهند تا پیوندهای (association) میان الگوهایی که به طور مکرر با هم رخ می‌دهند را یاد بگیرد.

پس از یادگیری، شبکه می‌تواند وظایف مفیدی چون بازشناسی الگو (recognition) و بازفرارخوانی (recall) را انجام دهد.

در این فصل: بررسی شکل بدون نظارت یادگیری هبی و دیگر قواعد یادگیری پیوندی مربوط به آن کارهای: اندرسون، کوهونن، گراسبرگ و ...

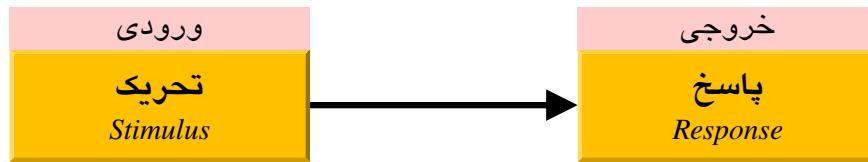
پیونددگی

ASSOCIATION

ایجاد هر نوع پیوند میان یک ورودی و خروجی سیستم
 (مثالاً وقتی یک الگوی A به سیستم ارائه می‌شود، سیستم با الگوی B پاسخ می‌دهد.)

پیونددگی
Association

وقتی الگوها به وسیله‌ی یک association پیوند داده می‌شوند،
 از الگوی ورودی با عنوان تحریک و از الگوی خروجی با عنوان پاسخ یاد می‌شود.

association : شکل دهنده‌ی مبانی مکتب رفتارگرا در روان‌شناسی

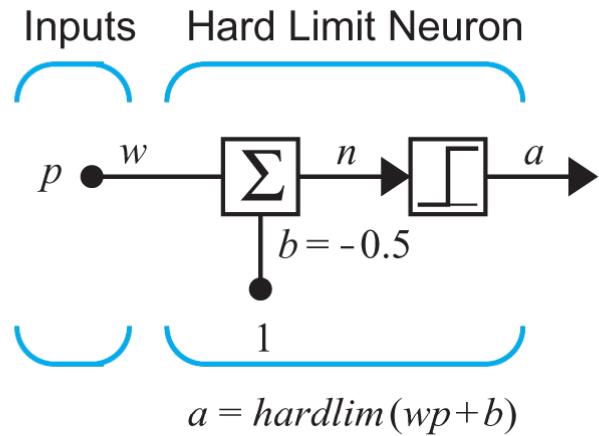
- ایوان پائولوف (شرطی‌سازی کلاسیک [سگ - زنگ])
- اسکینر (تأثیرگذارترین طرفدار این مکتب) (شرطی‌سازی ابزاری [موس - میله])
- دونالد هب (تبیین بیولوژیکی بعضی از این رفتارها)

یادگیری پیوندی

۱

شبکه‌ی پیوندی ساده

Simple Associative Network

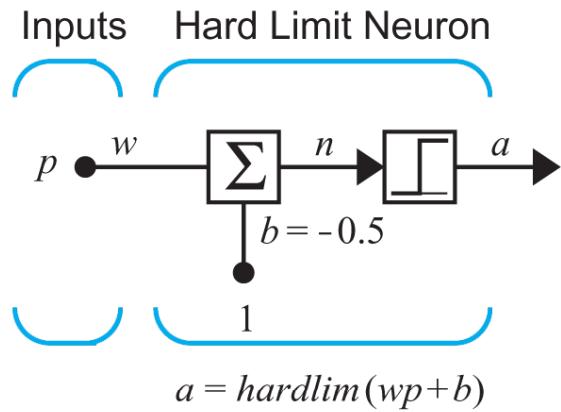
$$a = \text{hardlim}(wp + b) = \text{hardlim}(wp - 0.5)$$

$$p = \begin{cases} 1, & \text{stimulus} \\ 0, & \text{no stimulus} \end{cases}$$

$$a = \begin{cases} 1, & \text{response} \\ 0, & \text{no response} \end{cases}$$

شبکه‌ی پیوندی ساده

SIMPLE ASSOCIATIVE NETWORK

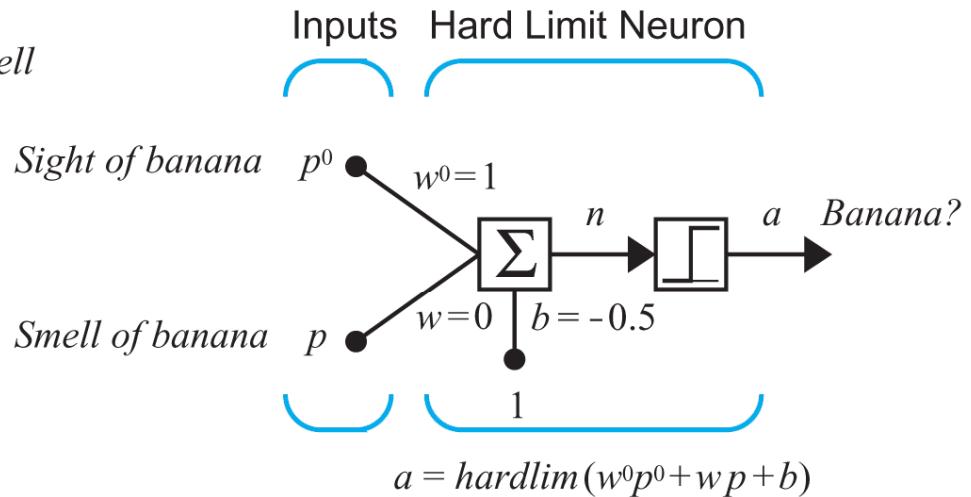
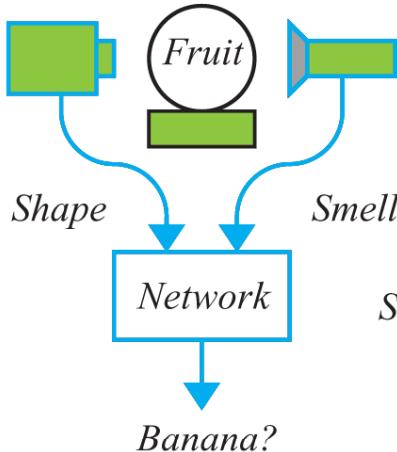

$$a = \text{hardlim}(wp + b) = \text{hardlim}(wp - 0.5)$$

$$p = \begin{cases} 1, & \text{stimulus} \\ 0, & \text{no stimulus} \end{cases} \quad a = \begin{cases} 1, & \text{response} \\ 0, & \text{no response} \end{cases}$$

وجود پیوند بین $1 = p$ و $1 = a$ توسط مقدار w دیکته می‌شود

Banana Associator

Unconditioned Stimulus

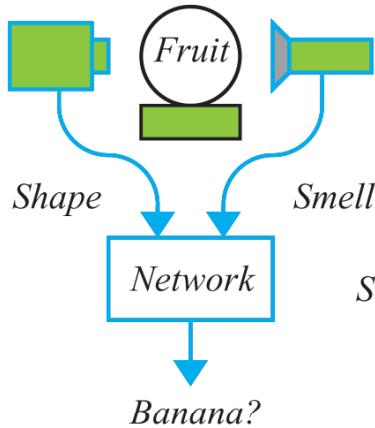
$$p^0 = \begin{cases} 1, & \text{shape detected} \\ 0, & \text{shape not detected} \end{cases}$$

Conditioned Stimulus

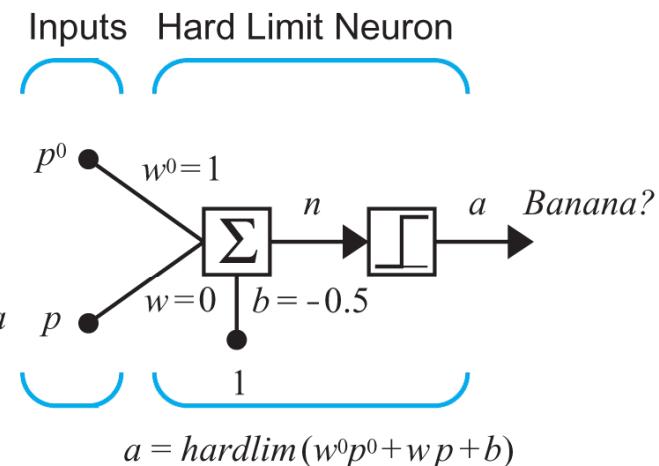
$$p = \begin{cases} 1, & \text{smell detected} \\ 0, & \text{smell not detected} \end{cases}$$

شبکه‌ی پیوندی ساده

مثال

BANANA ASSOCIATOR

فرض: وزن وابسته به p_0 ثابت است
اما وزن وابسته به p با قاعده‌ی یادگیری تنظیم می‌شود.

Unconditioned Stimulus

$$p^0 = \begin{cases} 1, & \text{shape detected} \\ 0, & \text{shape not detected} \end{cases}$$

Conditioned Stimulus

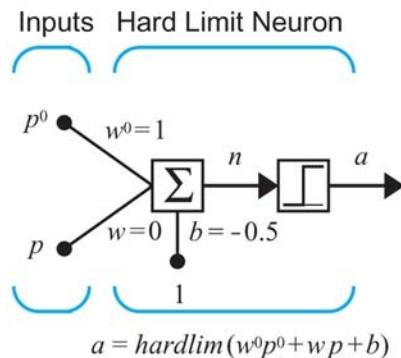
$$p = \begin{cases} 1, & \text{smell detected} \\ 0, & \text{smell not detected} \end{cases}$$

دو
مجموعه‌ی
ورودی

شبکه‌ی پیوندی ساده

تحریک

STIMULUS

تحریک شرطی نشده
Conditioned Stimulus

 p^0

مثل نمایش غذا به سگ در آزمایش پائولوف
(ترشخ براق ابتدائی فقط در اثر این مورد است:
غزیزی، بدون نیاز به یادگیری)

تحریک شرطی شده
Conditioned Stimulus

 p

مثل به صدا درآمدن زنگ در آزمایش پائولوف
(زنگ به همراه غذا به طور مکرر به صدا درمی‌آید:
braque سگ به صدای زنگ شرطی می‌شود. \Leftarrow

یادگیری پیوندی

۲

قاعده‌ی هـب بدون نظرارت

Unsupervised Hebb Rule

$$w_{ij}(q) = w_{ij}(q-1) + \alpha a_i(q)p_j(q)$$

Vector Form:

$$\mathbf{W}(q) = \mathbf{W}(q-1) + \alpha \mathbf{a}(q)\mathbf{p}^T(q)$$

Training Sequence:

$$\mathbf{p}(1), \mathbf{p}(2), \dots, \mathbf{p}(Q)$$

قاعده‌ی هب بدون نظارت

UNSUPERVISED HEBB RULE

$$w_{ij}(q) = w_{ij}(q-1) + \alpha a_i(q)p_j(q)$$

قاعده‌ی هب بدون نظارت، یک **یادگیری محلی (local learning)** است: تنها از سیگنال‌های موجود در لایه‌ای که وزن‌هایش باید به‌هنگام شود استفاده می‌کند (برخلاف پس‌انتشار).

Vector Form:

$$\mathbf{W}(q) = \mathbf{W}(q-1) + \alpha \mathbf{a}(q) \mathbf{p}^T(q)$$

نرخ یادگیری α مشخص می‌کند که چه تعداد تحریک و پاسخ باید با هم رخ دهند تا پیونددگی (association) انجام شود.

Training Sequence:

تأکید بر طبیعت دنباله‌ی زمانی ورودی‌ها

$\mathbf{p}(1), \mathbf{p}(2), \dots, \mathbf{p}(Q)$

چیزهایی که با هم به‌طور همزمان رخ می‌دهند، به هم پیونددگی می‌شوند.
اگر بعداً یکی از آنها رخ دهد، خروجی مشابهی تولید می‌شود.

Banana Recognition Example

Initial Weights:

$$w^0 = 1, w(0) = 0$$

Training Sequence:

$$\{p^0(1) = 0, p(1) = 1\}, \{p^0(2) = 1, p(2) = 1\}, \dots$$

$$\alpha = 1$$

$$w(q) = w(q-1) + a(q)p(q)$$

First Iteration (sight fails):

$$\begin{aligned} a(1) &= \text{hardlim}(w^0 p^0(1) + w(0)p(1) - 0.5) \\ &= \text{hardlim}(1 \cdot 0 + 0 \cdot 1 - 0.5) = 0 \quad (\text{no response}) \end{aligned}$$

$$w(1) = w(0) + a(1)p(1) = 0 + 0 \cdot 1 = 0$$

قاعده‌ی هب بدون نظارت

مثال: بازشناسی موز (۱ از ۲)

UNSUPERVISED HEBB RULE

$$\text{Initial Weights: } w^0 = 1, w(0) = 0$$

مقداری بزرگتر از $-b$ به w_0 داده می‌شود.

مقداری کوچکتر از $-b$ به w داده می‌شود.

Training Sequence:

شبکه ابتدا به شکل موز پاسخ می‌دهد (نه بوی موز).

$$\{p^0(1) = 0, p(1) = 1\}, \{p^0(2) = 1, p(2) = 1\}, \dots$$

نمونه‌ها به شبکه نمایش داده می‌شوند.

$$\alpha = 1$$

$$w(q) = w(q-1) + a(q)p(q)$$

* حسگر بو همیشه درست کار می‌کند، اما حسگر شکل یکی در میان درست کار می‌کند.

بازشناسی با شکل ✕
بازشناسی با بو ✓

First Iteration (sight fails):

$$\begin{aligned} a(1) &= \text{hardlim}(w^0 p^0(1) + w(0)p(1) - 0.5) \\ &= \text{hardlim}(1 \cdot 0 + 0 \cdot 1 - 0.5) = 0 \quad (\text{no response}) \end{aligned}$$

$$w(1) = w(0) + a(1)p(1) = 0 + 0 \cdot 1 = 0$$

Example

Second Iteration (sight works):

$$\begin{aligned}a(2) &= \text{hardlim}(w^0 p^0(2) + w(1)p(2) - 0.5) \\&= \text{hardlim}(1 \cdot 1 + 0 \cdot 1 - 0.5) = 1 \quad (\text{banana})\end{aligned}$$

$$w(2) = w(1) + a(2)p(2) = 0 + 1 \cdot 1 = 1$$

Third Iteration (sight fails):

$$\begin{aligned}a(3) &= \text{hardlim}(w^0 p^0(3) + w(2)p(3) - 0.5) \\&= \text{hardlim}(1 \cdot 0 + 1 \cdot 1 - 0.5) = 1 \quad (\text{banana})\end{aligned}$$

$$w(3) = w(2) + a(3)p(3) = 1 + 1 \cdot 1 = 2$$

Banana will now be detected if either sensor works.

قاعده‌ی هب بدون نظارت

مثال: بازشناسی موذ (۲ از ۲)

UNSUPERVISED HEBB RULE

- ✓ بازشناسی با شکل
- ✓ بازشناسی با بو

Second Iteration (sight works):

$$\begin{aligned} a(2) &= \text{hardlim}(w^0 p^0(2) + w(1)p(2) - 0.5) \\ &= \text{hardlim}(1 \cdot 1 + 0 \cdot 1 - 0.5) = 1 \quad (\text{banana}) \end{aligned}$$

$$w(2) = w(1) + a(2)p(2) = 0 + 1 \cdot 1 = 1$$

- ✗ بازشناسی با شکل
- ✓ بازشناسی با بو

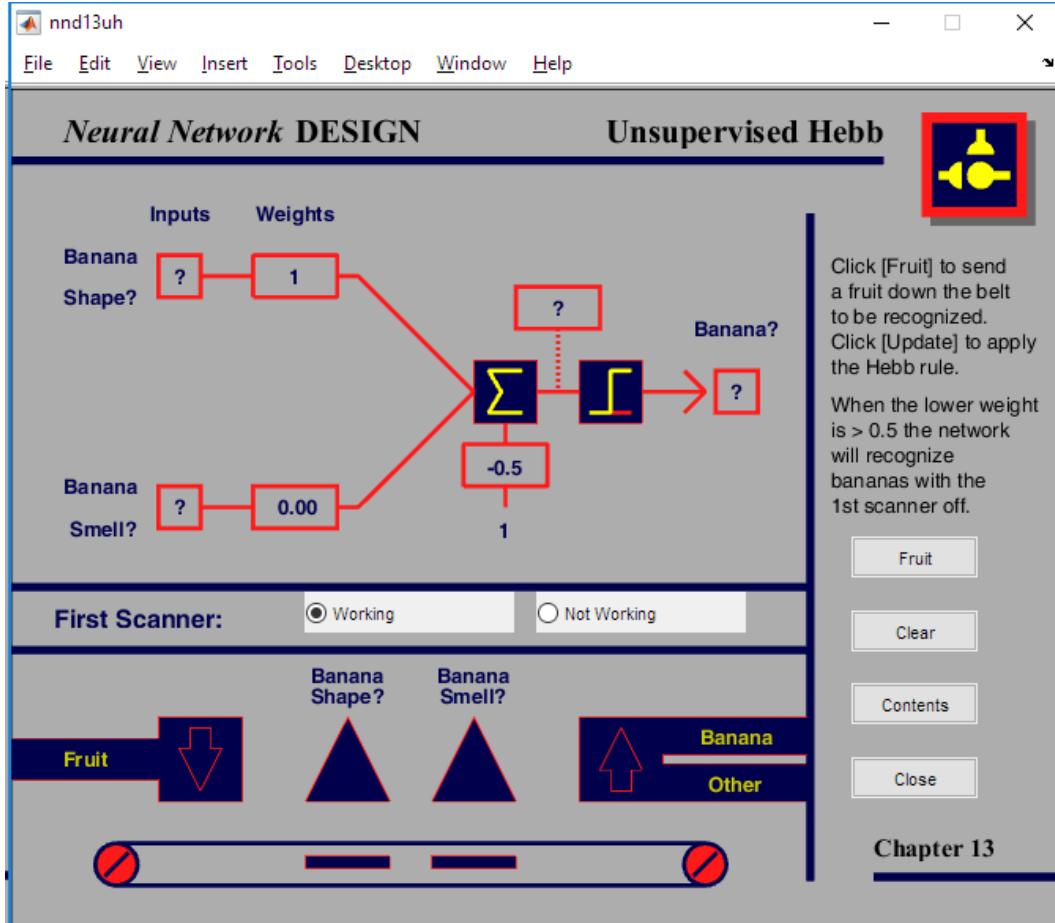
Third Iteration (sight fails):

$$\begin{aligned} a(3) &= \text{hardlim}(w^0 p^0(3) + w(2)p(3) - 0.5) \\ &= \text{hardlim}(1 \cdot 0 + 1 \cdot 1 - 0.5) = 1 \quad (\text{banana}) \end{aligned}$$

$$w(3) = w(2) + a(3)p(3) = 1 + 1 \cdot 1 = 2$$

Banana will now be detected if either sensor works.

اکنون، هر کدام از حسگرها کار کنند، موذ تشخیص داده می‌شود.

>> nnd13uh

- Weights can become arbitrarily large
- There is no mechanism for weights to decrease

قاعدۀ هب بدون نظارت

مشکلات

PROBLEMS WITH HEBB RULE

Weights can become arbitrarily large

با نشان دادن ورودی‌ها و به‌هنگام‌سازی وزن‌ها، وزن w بزرگ و بزرگتر می‌شود.
(تفاوت با سیستم بیولوژیکی: سیناپس‌ها حد دارند.)

There is no mechanism for weights to decrease

مکانیسمی برای کاهش وزن وجود ندارد:
اگر ورودی/خروجی که به سیستم نشان داده می‌شود نویز داشته باشد،
هر وزنی بزرگ و بزرگتر می‌شود (اگرچه آرام و کند) تا شبکه به هر تحریکی پاسخ دهد.

Hebb Rule with Decay

$$\mathbf{W}(q) = \mathbf{W}(q-1) + \alpha \mathbf{a}(q) \mathbf{p}^T(q) - \gamma \mathbf{W}(q-1)$$

$$\mathbf{W}(q) = (1 - \gamma) \mathbf{W}(q-1) + \alpha \mathbf{a}(q) \mathbf{p}^T(q)$$

This keeps the weight matrix from growing without bound, which can be demonstrated by setting both a_i and p_j to 1:

$$w_{ij}^{max} = (1 - \gamma) w_{ij}^{max} + \alpha a_i p_j$$

$$w_{ij}^{max} = (1 - \gamma) w_{ij}^{max} + \alpha$$

$$w_{ij}^{max} = \frac{\alpha}{\gamma}$$

قاعده‌ی هب بدون نظارت

قاعده‌ی هب با زوال

HEBB RULE WITH DECAY

$$\mathbf{W}(q) = \mathbf{W}(q-1) + \alpha \mathbf{a}(q) \mathbf{p}^T(q) - \gamma \mathbf{W}(q-1)$$

$$\mathbf{W}(q) = (1 - \gamma) \mathbf{W}(q-1) + \alpha \mathbf{a}(q) \mathbf{p}^T(q)$$

نرخ زوال
 $0 < \gamma < 1$

$\gamma \rightarrow 0$: قاعده‌ی اصلی

$\gamma \rightarrow 1$: فراموش کردن سریع و رودی‌های قدیمی و تنها به خاطرآوردن الگوهای اخیر

This keeps the weight matrix from growing without bound, which can be demonstrated by setting both a_i and p_j to 1:

جمله‌ی دارای نرخ زوال، از رشد بدون کران ماتریس وزن‌ها جلوگیری می‌کند.

$$w_{ij}^{max} = (1 - \gamma) w_{ij}^{max} + \alpha a_i p_j$$

$$w_{ij}^{max} = (1 - \gamma) w_{ij}^{max} + \alpha$$

$$w_{ij}^{max} = \frac{\alpha}{\gamma}$$

Example: Banana Associator

$$\alpha = 1$$

$$\gamma = 0.1$$

First Iteration (sight fails):

$$\begin{aligned} a(1) &= \text{hardlim}(w^0 p^0(1) + w(0)p(1) - 0.5) \\ &= \text{hardlim}(1 \cdot 0 + 0 \cdot 1 - 0.5) = 0 \quad (\text{no response}) \end{aligned}$$

$$w(1) = w(0) + a(1)p(1) - 0.1w(0) = 0 + 0 \cdot 1 - 0.1(0) = 0$$

Second Iteration (sight works):

$$\begin{aligned} a(2) &= \text{hardlim}(w^0 p^0(2) + w(1)p(2) - 0.5) \\ &= \text{hardlim}(1 \cdot 1 + 0 \cdot 1 - 0.5) = 1 \quad (\text{banana}) \end{aligned}$$

$$w(2) = w(1) + a(2)p(2) - 0.1w(1) = 0 + 1 \cdot 1 - 0.1(0) = 1$$

قاعده‌ی هب بدون نظارت

قاعده‌ی هب با زوال: مثال (۱ از ۲)

EXAMPLE: BANANA ASSOCIATOR

$$\alpha = 1 \quad \gamma = 0.1$$

First Iteration (sight fails):

$$\begin{aligned} a(1) &= \text{hardlim}(w^0 p^0(1) + w(0)p(1) - 0.5) \\ &= \text{hardlim}(1 \cdot 0 + 0 \cdot 1 - 0.5) = 0 \quad (\text{no response}) \end{aligned}$$

$$w(1) = w(0) + a(1)p(1) - 0.1w(0) = 0 + 0 \cdot 1 - 0.1(0) = 0$$

Second Iteration (sight works):

$$\begin{aligned} a(2) &= \text{hardlim}(w^0 p^0(2) + w(1)p(2) - 0.5) \\ &= \text{hardlim}(1 \cdot 1 + 0 \cdot 1 - 0.5) = 1 \quad (\text{banana}) \end{aligned}$$

$$w(2) = w(1) + a(2)p(2) - 0.1w(1) = 0 + 1 \cdot 1 - 0.1(0) = 1$$

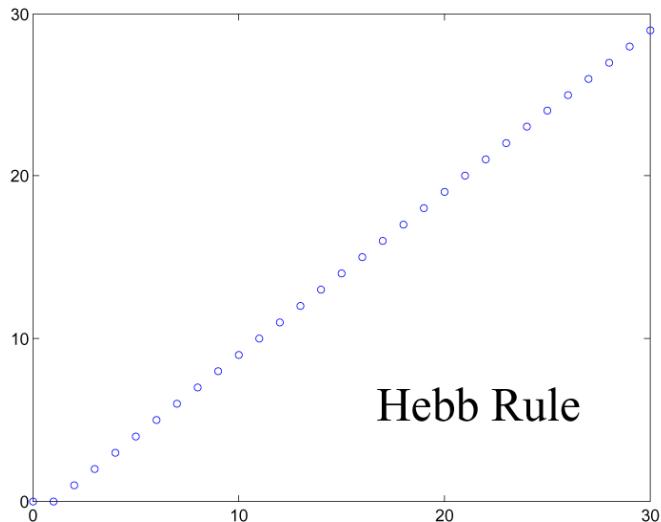
Example

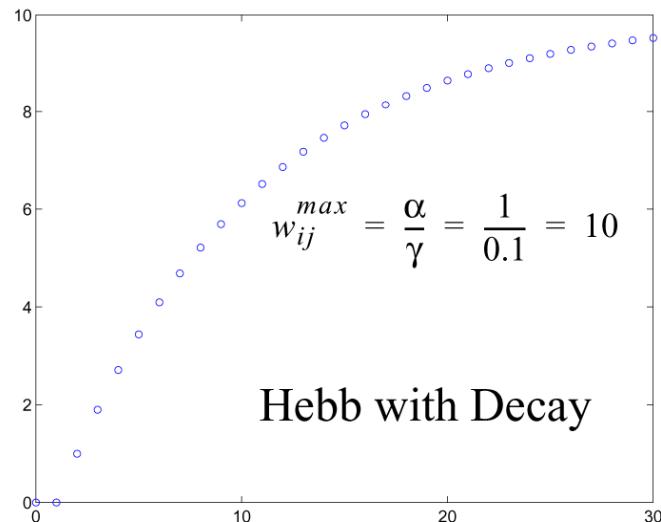
Third Iteration (sight fails):

$$\begin{aligned}
 a(3) &= \text{hardlim}(w^0 p^0(3) + w(2)p(3) - 0.5) \\
 &= \text{hardlim}(1 \cdot 0 + 1 \cdot 1 - 0.5) = 1 \quad (\text{banana})
 \end{aligned}$$

$$w(3) = w(2) + a(3)p(3) - 0.1w(3) = 1 + 1 \cdot 1 - 0.1(1) = 1.9$$

Hebb Rule

Hebb with Decay

قاعده‌ی هب بدون نظارت

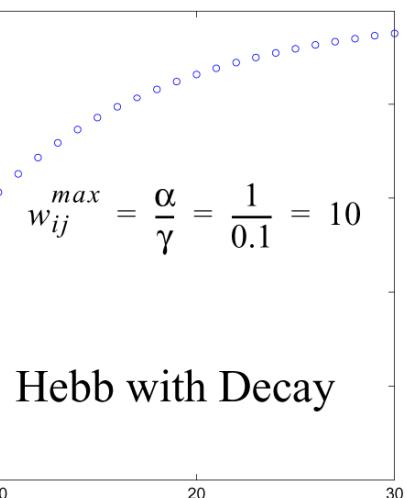
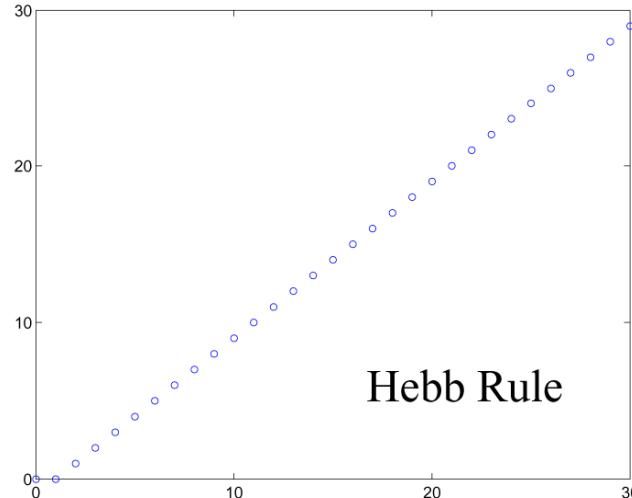
قاعده‌ی هب با زوال: مثال (۲ از ۲)

EXAMPLE: BANANA ASSOCIATOR

Third Iteration (sight fails):

$$\begin{aligned} a(3) &= \text{hardlim}(w^0 p^0(3) + w(2)p(3) - 0.5) \\ &= \text{hardlim}(1 \cdot 0 + 1 \cdot 1 - 0.5) = 1 \quad (\text{banana}) \end{aligned}$$

$$w(3) = w(2) + a(3)p(3) - 0.1w(3) = 1 + 1 \cdot 1 - 0.1(1) = 1.9$$

Problem of Hebb with Decay

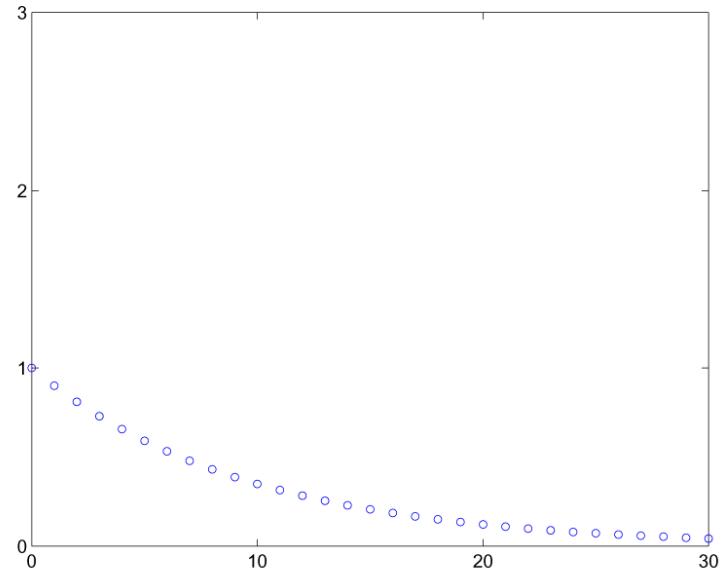
- Associations will decay away if stimuli are not occasionally presented.

If $a_i = 0$, then

$$w_{ij}(q) = (1 - \gamma)w_{ij}(q - 1)$$

If $\gamma = 0$, this becomes

$$w_{ij}(q) = (0.9)w_{ij}(q - 1)$$

Therefore the weight decays by 10% at each iteration where there is no stimulus.

قاعدۀ هب بدون نظارت

قاعدۀ هب با زوال: مشکل

PROBLEM OF HEBB WITH DECAY

پیوندۀ ها را به زوال می‌روند اگر تحریک‌ها به صورت گاه‌به‌گاه ارائه نشوند.

- Associations will decay away if stimuli are not occasionally presented.

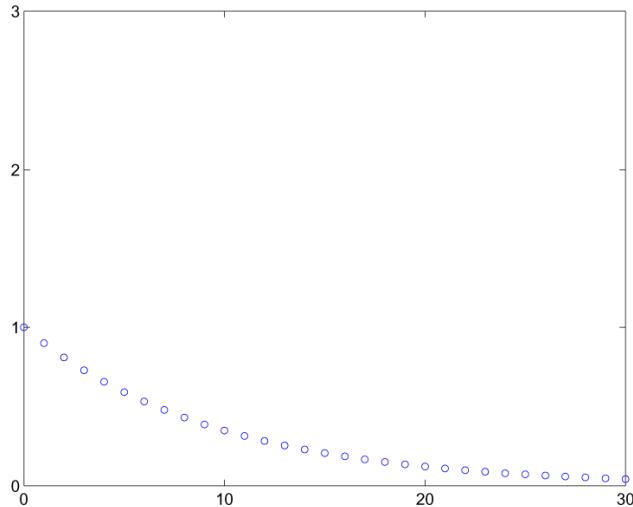
بدون تقویت، پیوندۀ ها را به زوال می‌روند.

If $a_i = 0$, then

$$w_{ij}(q) = (1 - \gamma)w_{ij}(q - 1)$$

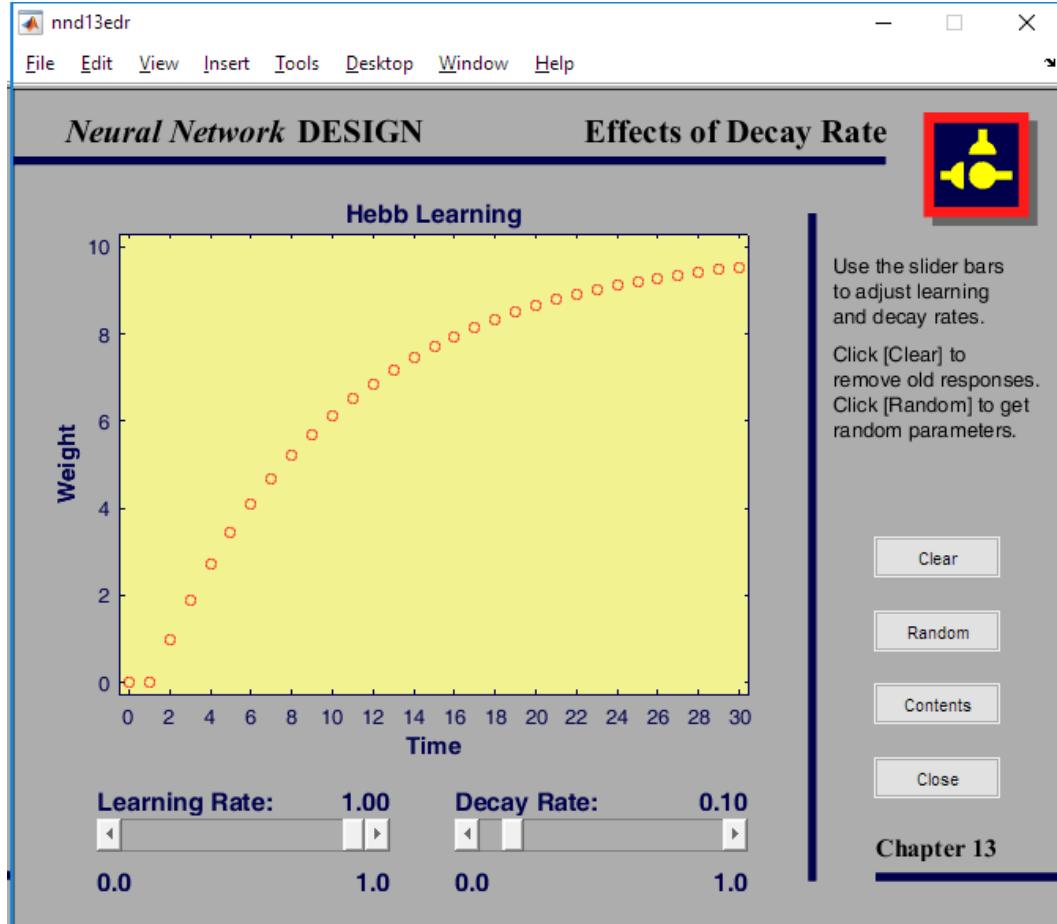
If $\gamma = 0.1$, this becomes

$$w_{ij}(q) = (0.9)w_{ij}(q - 1)$$

Therefore the weight decays by 10% at each iteration where there is no stimulus.

پس وقتی هیچ تحریکی وجود ندارد، وزن در هر تکرار ۱۰ درصد کم می‌شود.

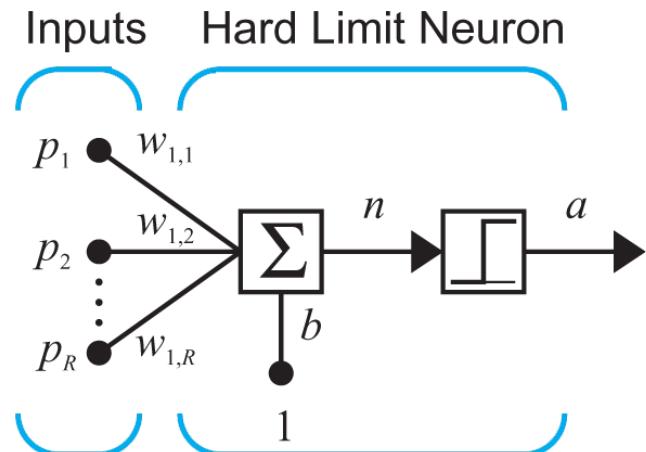

>> nnd13edr

یادگیری پیوندی

۳

قاعده‌ی Instar

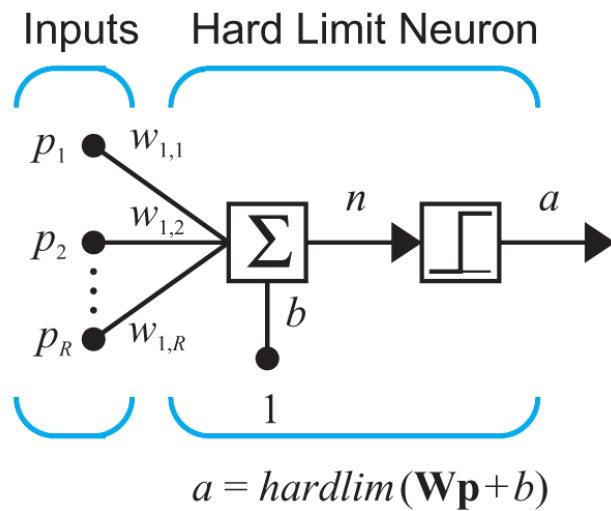

$$a = \text{hardlim}(\mathbf{W}\mathbf{p} + b)$$

Instar: شبکه‌ی بازشناسی

INSTAR (RECOGNITION NETWORK)

Instar: یک شبکه‌ی ساده که قادر به بازشناسی الگو است.
 این شبکه شبیه پرسپترون است اما با تحلیلی متفاوت:
مرز تصمیم به طور مستقیم در نظر گرفته نمی‌شود.

Instar Operation

$$a = \text{hardlim}(\mathbf{W}\mathbf{p} + b) = \text{hardlim}({}_1\mathbf{w}^T\mathbf{p} + b)$$

The instar will be active when

$${}_1\mathbf{w}^T\mathbf{p} \geq -b$$

or

$${}_1\mathbf{w}^T\mathbf{p} = \| {}_1\mathbf{w} \| \| \mathbf{p} \| \cos\theta \geq -b$$

For normalized vectors, the largest inner product occurs when the angle between the weight vector and the input vector is zero -- the input vector is equal to the weight vector.

The rows of a weight matrix represent patterns to be recognized.

شبكه‌ی بازشناسي: Instar

عملیات

INSTAR OPERATION

$$a = \text{hardlim}(\mathbf{W}\mathbf{p} + b) = \text{hardlim}({}_1\mathbf{w}^T\mathbf{p} + b)$$

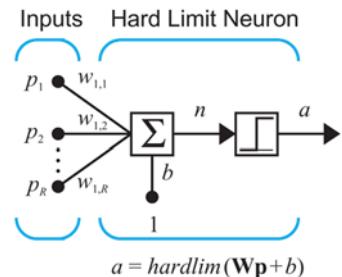
فعال می‌شود وقتی که \mathbf{p} به ${}_1\mathbf{w}$ نزدیک باشد (میزان نزدیکی با بایاس b مشخص می‌شود).

The instar will be active when

$${}_1\mathbf{w}^T\mathbf{p} \geq -b$$

or

$${}_1\mathbf{w}^T\mathbf{p} = \| {}_1\mathbf{w} \| \| \mathbf{p} \| \cos \theta \geq -b$$

For normalized vectors, the largest inner product occurs when the angle between the weight vector and the input vector is zero -- the input vector is equal to the weight vector.

The rows of a weight matrix represent patterns to be recognized.

سطرهای ماتریس وزن، الگوهایی که باید بازشناسی شوند را بازنمایی می‌کنند.

Vector Recognition

If we set

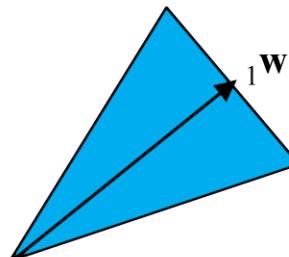
$$b = -\|_1 \mathbf{w} \| \|\mathbf{p}\|$$

the instar will only be active when $\theta=0$.

If we set

$$b > -\|_1 \mathbf{w} \| \|\mathbf{p}\|$$

the instar will be active for a range of angles.

As b is increased, the more patterns there will be (over a wider range of θ) which will activate the instar.

شبكه‌ی بازشناسی:Instar

بازشناسی بردار

VECTOR RECOGNITION

If we set

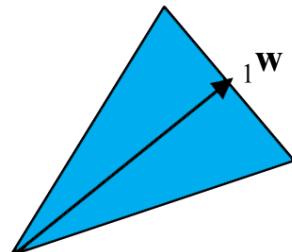
$$b = -\|_1 \mathbf{w} \| \| \mathbf{p} \|$$

the instar will only be active when $\theta=0$.

If we set

$$b > -\|_1 \mathbf{w} \| \| \mathbf{p} \|$$

the instar will be active for a range of angles.

As b is increased, the more patterns there will be (over a wider range of θ) which will activate the instar.

Instar Rule

Hebb with Decay

$$w_{ij}(q) = w_{ij}(q-1) + \alpha a_i(q) p_j(q)$$

Modify so that learning and forgetting will only occur when the neuron is active - Instar Rule:

$$w_{ij}(q) = w_{ij}(q-1) + \alpha a_i(q) p_j(q) - \gamma a_i(q) w_{ij}(q-1)$$

or

$$w_{ij}(q) = w_{ij}(q-1) + \alpha a_i(q)(p_j(q) - w_{ij}(q-1))$$

Vector Form:

$$_i\mathbf{w}(q) = _i\mathbf{w}(q-1) + \alpha a_i(q)(\mathbf{p}(q) - _i\mathbf{w}(q-1))$$

شبكه‌ی بازشناسي: Instar

قاعدۀ Instar

INSTAR RULE

مشکل قاعدۀ هب با زوال این بود که لازم می‌داشت تحریک‌ها تکرار شوند، در غیر این صورت پیوندهای از دست می‌رفت.

Hebb with Decay

$$w_{ij}(q) = w_{ij}(q-1) + \alpha a_i(q) p_j(q)$$

قاعدۀ را تغییر می‌دهیم تا یادگیری و فراموشی وقتی رخ دهد که نرون فعال باشد \leftarrow قاعدۀ Instar

Modify so that learning and forgetting will only occur
when the neuron is active - Instar Rule:

جمله‌ی زوال متناسب با خروجی ($a_i(q)$) اضافه می‌شود:

$$w_{ij}(q) = w_{ij}(q-1) + \alpha a_i(q) p_j(q) - \gamma a_i(q) w_{ij}(q-1)$$

or

$$w_{ij}(q) = w_{ij}(q-1) + \alpha a_i(q) (p_j(q) - w_{ij}(q-1))$$

($\alpha = \gamma$) یعنی: مقادیر وزن جدید با همان نرخی یاد گرفته می‌شوند که مقادیر قدیمی با آن نرخ زوال پیدا کرده‌اند.

Vector Form:

$$_i\mathbf{W}(q) = _i\mathbf{W}(q-1) + \alpha a_i(q) (\mathbf{p}(q) - _i\mathbf{W}(q-1))$$

Instar Rule

Graphical Representation

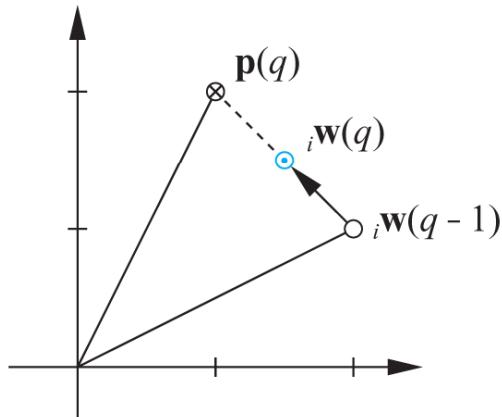

For the case where the instar is active ($a_i = 1$):

$$_i\mathbf{w}(q) = {}_i\mathbf{w}(q - 1) + \alpha(\mathbf{p}(q) - {}_i\mathbf{w}(q - 1))$$

or

$$_i\mathbf{w}(q) = (1 - \alpha){}_i\mathbf{w}(q - 1) + \alpha\mathbf{p}(q)$$

For the case where the instar is inactive ($a_i = 0$):

$$_i\mathbf{w}(q) = {}_i\mathbf{w}(q - 1)$$

شبكه‌ی بازشناسي: Instar

قاعده‌ی Instar: بازنمایی ترسیمی

INSTAR RULE: GRAPHICAL REPRESENTATION

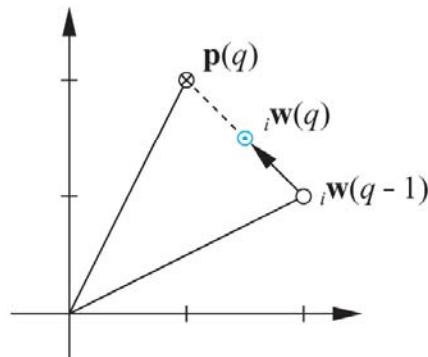
For the case where the instar is active ($a_i = 1$):

$$_i\mathbf{w}(q) = _i\mathbf{w}(q-1) + \alpha(\mathbf{p}(q) - _i\mathbf{w}(q-1))$$

or

$$_i\mathbf{w}(q) = (1 - \alpha)_i\mathbf{w}(q-1) + \alpha\mathbf{p}(q)$$

کارآیی این قاعده:

وقتی شبکه فعال است،

بردار وزن به سمت بردار ورودی حرکت می‌کند:
در امتداد خط بین بردار وزن قدیمی و بردار ورودی.

فاصله‌ی حرکت وابسته به α است:
 $\alpha = 0$: حرکت نداریم.

$\alpha = 1$: حداقل حرکت: وزن جدید = بردار ورودی
 $\alpha = 0.5$: حرکت به وسط بردار ورودی و وزن قدیمی

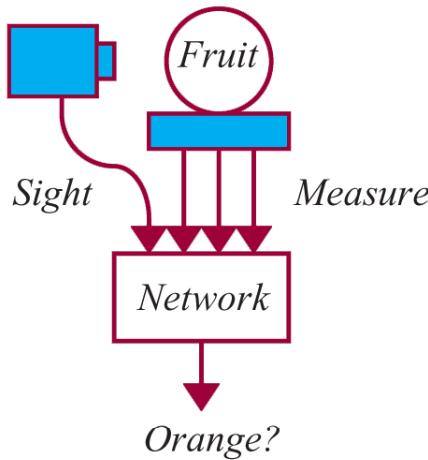
For the case where the instar is inactive ($a_i = 0$):

$$_i\mathbf{w}(q) = _i\mathbf{w}(q-1)$$

ویژگی مفید: Instar

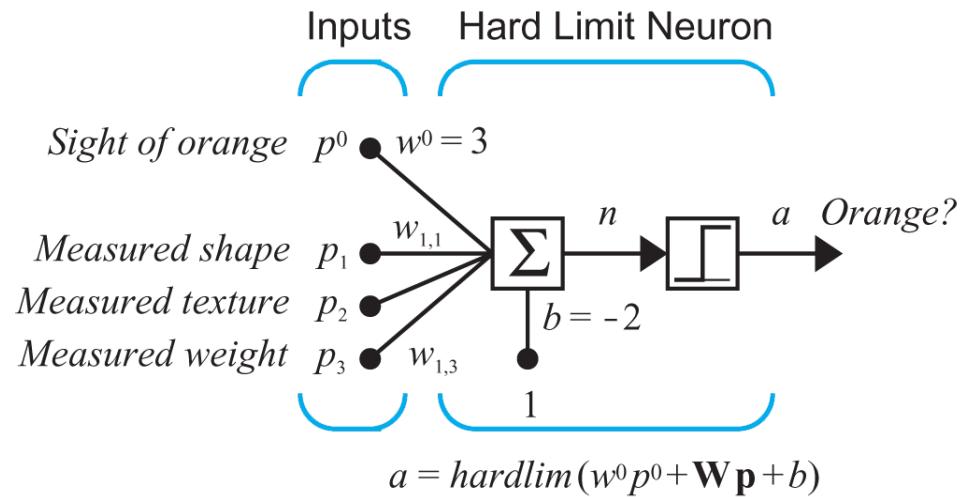
اگر بردارهای ورودی نرمال شده باشند، آن‌گاه بردار وزن \mathbf{W} هم وقتی یک بردار خاص \mathbf{p} را یاد می‌گیرد، نرمال می‌شود.
اين قاعده: ۱) فراموشی را به حداقل مى‌رساند، ۲) بردارهای وزن نرمال شده مى‌دهد (به شرط بردارهای ورودی نرمال).

Example

$$p^0 = \begin{cases} 1, & \text{orange detected visually} \\ 0, & \text{orange not detected} \end{cases}$$

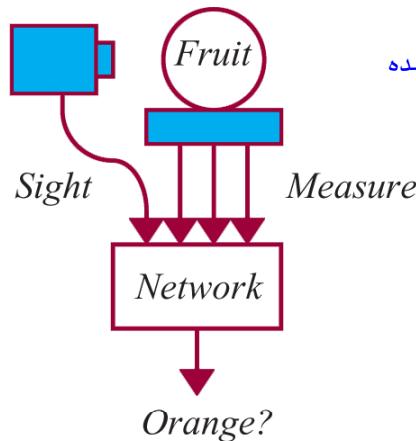
$$\mathbf{p} = \begin{bmatrix} \text{shape} \\ \text{texture} \\ \text{weight} \end{bmatrix}$$

Instar: شبکه‌ی بازشناصی

مثال (۱ از ۳)

EXAMPLE

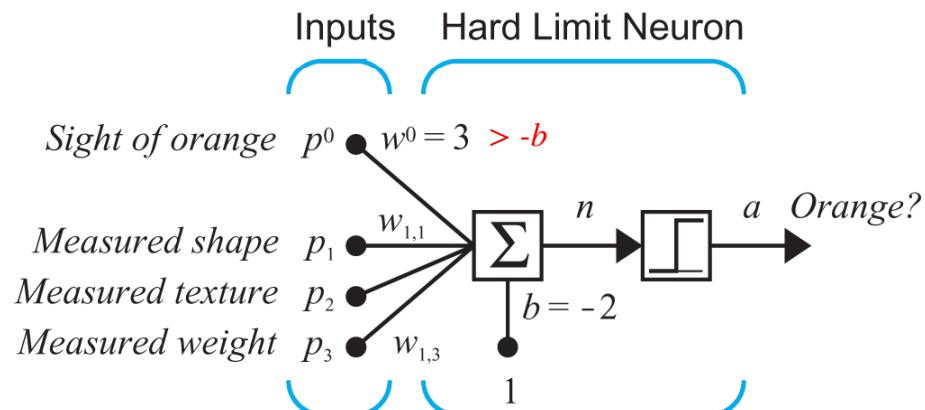

$$p^0 = \begin{cases} 1, & \text{orange detected visually} \\ 0, & \text{orange not detected} \end{cases}$$

تحریک شرطی نشده

$$\mathbf{p} = \begin{bmatrix} \text{shape} \\ \text{texture} \\ \text{weight} \end{bmatrix} \quad \pm 1$$

تحریک شرطی شده

$$\|\mathbf{p}\| = \sqrt{3}$$

$$b = -2 > -\|\mathbf{p}\|^2 = -3$$

$$a = \text{hardlim}(w^0 p^0 + \mathbf{W} \mathbf{p} + b)$$

Training

$$\mathbf{W}(0) = {}_1\mathbf{w}^T(0) = \begin{bmatrix} 0 & 0 & 0 \end{bmatrix}$$

$$\left\{ p^0(1) = 0, \mathbf{p}(1) = \begin{bmatrix} 1 \\ -1 \\ -1 \end{bmatrix} \right\}, \left\{ p^0(2) = 1, \mathbf{p}(2) = \begin{bmatrix} 1 \\ -1 \\ -1 \end{bmatrix} \right\}, \dots$$

First Iteration ($\alpha=1$):

$$a(1) = \text{hardlim}(w^0 p^0(1) + \mathbf{W}\mathbf{p}(1) - 2)$$

$$a(1) = \text{hardlim} \left(3 \cdot 0 + \begin{bmatrix} 0 & 0 & 0 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 \\ -1 \\ -1 \end{bmatrix} - 2 \right) = 0 \quad (\text{no response})$$

$${}_1\mathbf{w}(1) = {}_1\mathbf{w}(0) + a(1)(\mathbf{p}(1) - {}_1\mathbf{w}(0)) = \begin{bmatrix} 0 \\ 0 \\ 0 \end{bmatrix} + 0 \left(\begin{bmatrix} 1 \\ -1 \\ -1 \end{bmatrix} - \begin{bmatrix} 0 \\ 0 \\ 0 \end{bmatrix} \right) = \begin{bmatrix} 0 \\ 0 \\ 0 \end{bmatrix}$$

شبكه‌ی بازشناسي: Instar

مثال (۲ از ۳)

EXAMPLE

$$\mathbf{W}(0) = {}_1\mathbf{w}^T(0) = \begin{bmatrix} 0 & 0 & 0 \end{bmatrix}$$

$$\left\{ p^0(1) = 0, \mathbf{p}(1) = \begin{bmatrix} 1 \\ -1 \\ -1 \end{bmatrix} \right\}, \left\{ p^0(2) = 1, \mathbf{p}(2) = \begin{bmatrix} 1 \\ -1 \\ -1 \end{bmatrix} \right\}, \dots$$

First Iteration ($\alpha=1$):

$$a(1) = \text{hardlim}(w^0 p^0(1) + \mathbf{W}\mathbf{p}(1) - 2)$$

$$a(1) = \text{hardlim}\left(3 \cdot 0 + \begin{bmatrix} 0 & 0 & 0 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 \\ -1 \\ -1 \end{bmatrix} - 2\right) = 0 \quad (\text{no response})$$

$${}_1\mathbf{w}(1) = {}_1\mathbf{w}(0) + a(1)(\mathbf{p}(1) - {}_1\mathbf{w}(0)) = \begin{bmatrix} 0 \\ 0 \\ 0 \end{bmatrix} + 0 \left(\begin{bmatrix} 1 \\ -1 \\ -1 \end{bmatrix} - \begin{bmatrix} 0 \\ 0 \\ 0 \end{bmatrix} \right) = \begin{bmatrix} 0 \\ 0 \\ 0 \end{bmatrix}$$

Further Training

$$a(2) = \text{hardlim}(w^0 p^0(2) + \mathbf{W}\mathbf{p}(2) - 2) = \text{hardlim} \left(3 \cdot 1 + \begin{bmatrix} 0 & 0 & 0 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 \\ -1 \\ -1 \end{bmatrix} - 2 \right) = 1 \quad (\text{orange})$$

$$_1\mathbf{w}(2) = _1\mathbf{w}(1) + a(2)(\mathbf{p}(2) - _1\mathbf{w}(1)) = \begin{bmatrix} 0 \\ 0 \\ 0 \end{bmatrix} + 1 \left(\begin{bmatrix} 1 \\ -1 \\ -1 \end{bmatrix} - \begin{bmatrix} 0 \\ 0 \\ 0 \end{bmatrix} \right) = \begin{bmatrix} 1 \\ -1 \\ -1 \end{bmatrix}$$

$$a(3) = \text{hardlim}(w^0 p^0(3) + \mathbf{W}\mathbf{p}(3) - 2) = \text{hardlim} \left(3 \cdot 0 + \begin{bmatrix} 1 & -1 & -1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 \\ -1 \\ -1 \end{bmatrix} - 2 \right) = 1 \quad (\text{orange})$$

$$_1\mathbf{w}(3) = _1\mathbf{w}(2) + a(3)(\mathbf{p}(3) - _1\mathbf{w}(2)) = \begin{bmatrix} 1 \\ -1 \\ -1 \end{bmatrix} + 1 \left(\begin{bmatrix} 1 \\ -1 \\ -1 \end{bmatrix} - \begin{bmatrix} 1 \\ -1 \\ -1 \end{bmatrix} \right) = \begin{bmatrix} 1 \\ -1 \\ -1 \end{bmatrix}$$

Orange will now be detected if either set of sensors works.

Instar: شبکه‌ی بازشناسی

مثال (۳ از ۲)

EXAMPLE

$$a(2) = \text{hardlim}(w^0 p^0(2) + \mathbf{W}\mathbf{p}(2) - 2) = \text{hardlim} \left(3 \cdot 1 + \begin{bmatrix} 0 & 0 & 0 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 \\ -1 \\ -1 \end{bmatrix} - 2 \right) = 1 \quad (\text{orange})$$

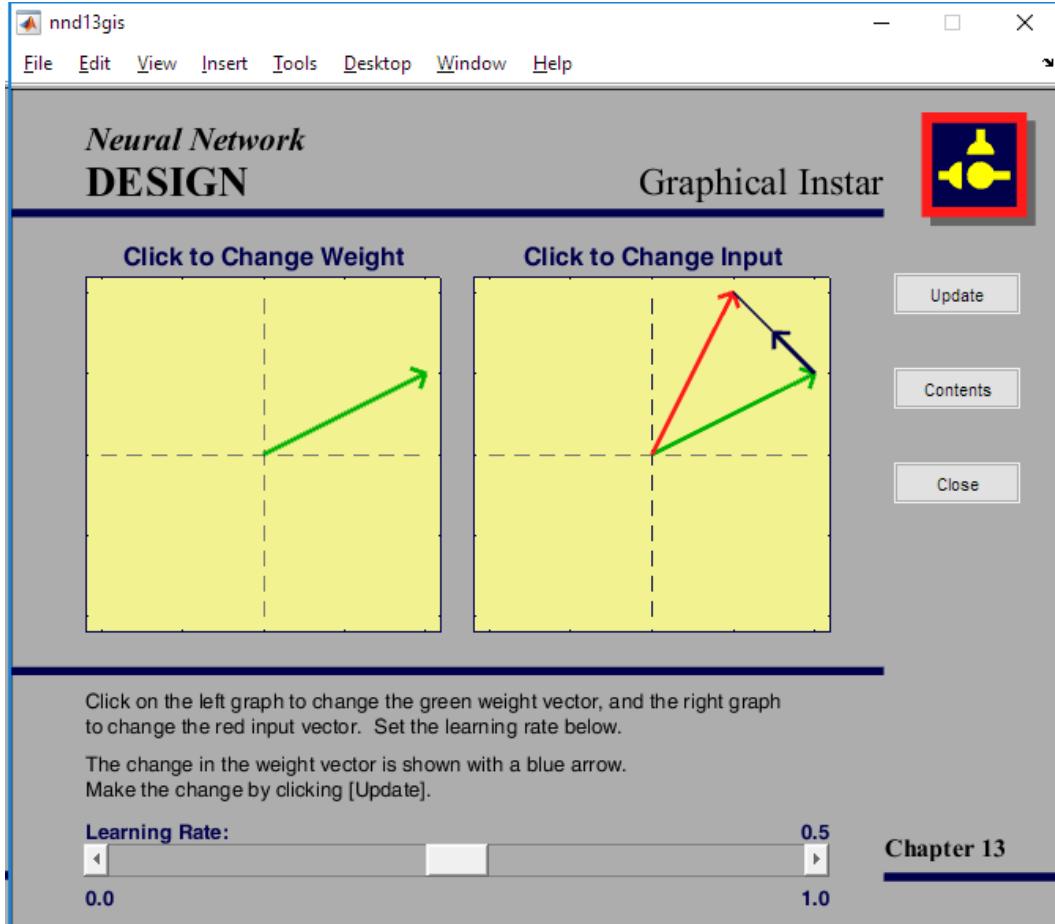
$$_1\mathbf{w}(2) = _1\mathbf{w}(1) + a(2)(\mathbf{p}(2) - _1\mathbf{w}(1)) = \begin{bmatrix} 0 \\ 0 \\ 0 \end{bmatrix} + 1 \left(\begin{bmatrix} 1 \\ -1 \\ -1 \end{bmatrix} - \begin{bmatrix} 0 \\ 0 \\ 0 \end{bmatrix} \right) = \begin{bmatrix} 1 \\ -1 \\ -1 \end{bmatrix}$$

$$a(3) = \text{hardlim}(w^0 p^0(3) + \mathbf{W}\mathbf{p}(3) - 2) = \text{hardlim} \left(3 \cdot 0 + \begin{bmatrix} 1 & -1 & -1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 \\ -1 \\ -1 \end{bmatrix} - 2 \right) = 1 \quad (\text{orange})$$

$$_1\mathbf{w}(3) = _1\mathbf{w}(2) + a(3)(\mathbf{p}(3) - _1\mathbf{w}(2)) = \begin{bmatrix} 1 \\ -1 \\ -1 \end{bmatrix} + 1 \left(\begin{bmatrix} 1 \\ -1 \\ -1 \end{bmatrix} - \begin{bmatrix} 1 \\ -1 \\ -1 \end{bmatrix} \right) = \begin{bmatrix} 1 \\ -1 \\ -1 \end{bmatrix}$$

Orange will now be detected if either set of sensors works.

اکنون، هر کدام از حسگرهای کار کنند، پرتوال تشخیص داده می‌شود.


```
>> nnd13gis
>> nnd13is
```


$$_1\mathbf{w}(q) = _1\mathbf{w}(q - 1) + \alpha(\mathbf{p}(q) - _1\mathbf{w}(q - 1)), \quad \text{for } i \in X(q)$$

Learning occurs when the neuron's index i is a member of the set $X(q)$. We will see in Chapter 14 that this can be used to train all neurons in a given neighborhood.

قاعدۀ کوهون

KOHONEN RULE

یادگیری متناسب با خروجی نرون $a_i(q)$ نیست؛ به جای آن از $X(q)$ استفاده می‌شود: اگر اندیس نرون i عضوی از $X(q)$ باشد.

$$i\mathbf{w}(q) = i\mathbf{w}(q-1) + \alpha(\mathbf{p}(q) - i\mathbf{w}(q-1)), \quad \text{for } i \in X(q)$$

یک لایه از نرون‌ها با تابع انتقال دومقداری صفر/یک:

قاعدۀ کوهون با قاعدۀ Instar معادل می‌شود، اگر:

$a_i(q) \equiv X(q)$ مجموعه‌ی همه‌ی اندیس‌های i که برای آنها داشته باشیم ۱

Learning occurs when the neuron's index i is a member of the set $X(q)$. We will see in Chapter 16 that this can be used to train all neurons in a given neighborhood.

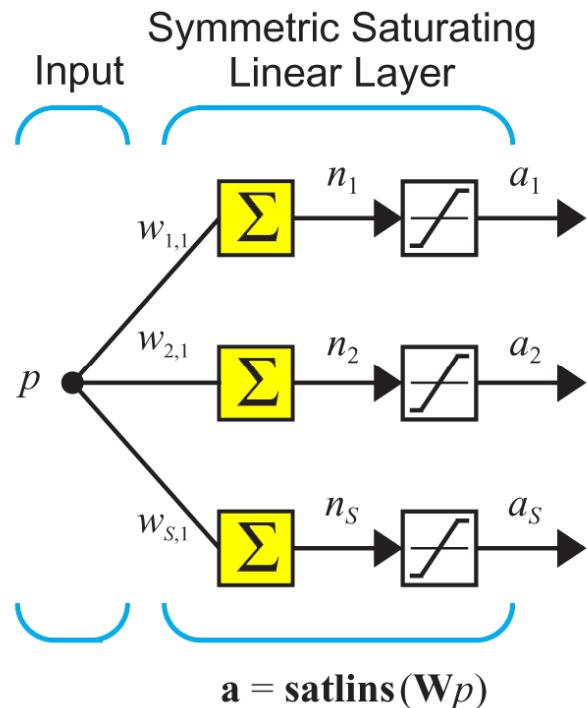
قاعدۀ کوهون در حالت کلی می‌تواند با دیگر تعاریف $X(q)$ هم کار کند.
مناسب برای آموزش شبکه‌هایی چون SOM

یادگیری پیوندی

۴

قاعده‌ی Outstar

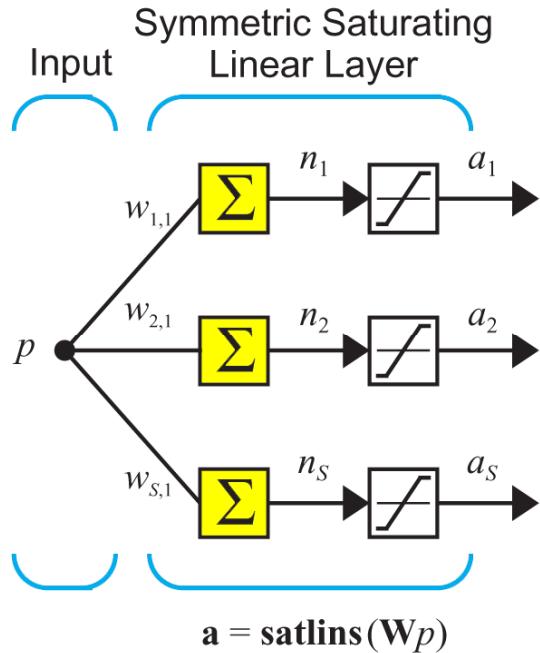
Outstar (Recall Network)

Outstar: شبکه‌ی بازفرآخوانی

OUTSTAR (RECALL NETWORK)

شبکه‌ای است که برای یادآوری یک بردار با مقادیر ۱- و ۰ به کار می‌رود.

Outstar: scalar input → vector output

Outstar Operation

Suppose we want the outstar to recall a certain pattern \mathbf{a}^* whenever the input $p=1$ is presented to the network. Let

$$\mathbf{W} = \mathbf{a}^*$$

Then, when $p=1$

$$\mathbf{a} = \text{satlins}(\mathbf{W}_p) = \text{satlins}(\mathbf{a}^* \cdot 1) = \mathbf{a}^*$$

and the pattern is correctly recalled.

The columns of a weight matrix represent patterns to be recalled.

Outstar: شبکه‌ی بازفرآخوانی

عملیات

OUTSTAR OPERATION

فرض می‌کنیم می‌خواهیم Outstar یک الگوی مشخص \mathbf{a}^* را به خاطر بیاورد وقتی ورودی $1 = \mathbf{p}$ به شبکه نشان داده می‌شود.

Suppose we want the outstar to recall a certain pattern \mathbf{a}^* whenever the input $p=1$ is presented to the network. Let

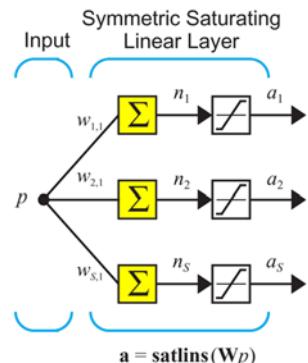
$$\mathbf{W} = \mathbf{a}^*$$

Then, when $p=1$

$$\mathbf{a} = \text{satlins}(\mathbf{W}\mathbf{p}) = \text{satlins}(\mathbf{a}^* \cdot 1) = \mathbf{a}^*$$

با فرض اینکه عناصر \mathbf{a}^* بین -1 و $+1$ هستند.

and the pattern is correctly recalled.

The columns of a weight matrix represent patterns to be recalled.

ستون‌های ماتریس وزن، الگوهایی که باید به یادآورده شوند را بازنمایی می‌کنند.

For the instar rule we made the weight decay term of the Hebb rule proportional to the output of the network. For the outstar rule we make the weight decay term proportional to the input of the network.

$$w_{ij}(q) = w_{ij}(q-1) + \alpha a_i(q)p_j(q) - \gamma p_j(q)w_{ij}(q-1)$$

If we make the decay rate γ equal to the learning rate α ,

$$w_{ij}(q) = w_{ij}(q-1) + \alpha(a_i(q) - w_{ij}(q-1))p_j(q)$$

Vector Form:

$$\mathbf{w}_j(q) = \mathbf{w}_j(q-1) + \alpha(\mathbf{a}(q) - \mathbf{w}_j(q-1))p_j(q)$$

Outstar: شبکه‌ی بازفراخوانی

قاعدۀی Outstar

OUTSTAR RULE

For the instar rule we made the weight decay term of the Hebb rule proportional to the output of the network. For the outstar rule we make the weight decay term proportional to the input of the network.

جمله‌ی زوال وزن متناسب با ورودی شبکه در نظر گرفته می‌شود:

$$w_{ij}(q) = w_{ij}(q-1) + \alpha a_i(q)p_j(q) - \gamma p_j(q)w_{ij}(q-1)$$

If we make the decay rate γ equal to the learning rate α ,

$$w_{ij}(q) = w_{ij}(q-1) + \alpha(a_i(q) - w_{ij}(q-1))p_j(q)$$

($\alpha = \gamma$) یعنی: مقادیر وزن جدید با همان نرخی یاد گرفته می‌شوند که مقادیر قدیمی با آن نرخ زوال پیدا کرده‌اند.

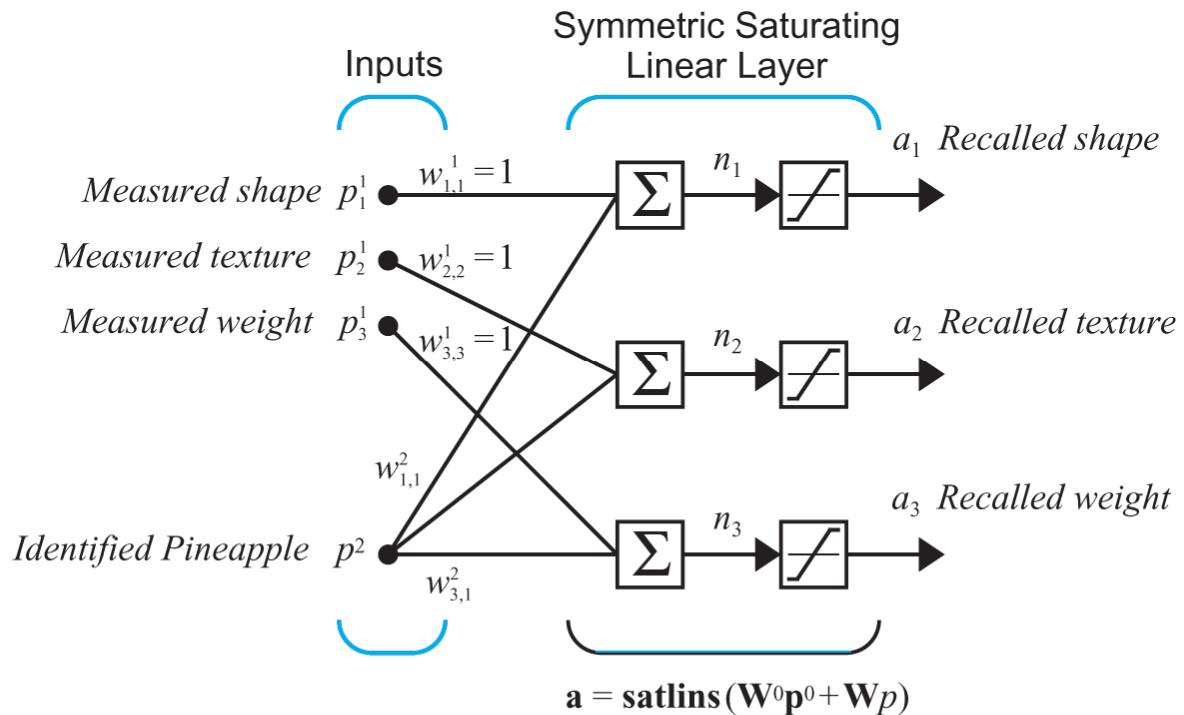
Vector Form:

$$\mathbf{w}_j(q) = \mathbf{w}_j(q-1) + \alpha(\mathbf{a}(q) - \mathbf{w}_j(q-1))\mathbf{p}_j(q)$$

Outstar Rule

یادگیری زمانی اتفاق می‌افتد که p_j غیر صفر باشد (به جای a_j). وقتی یادگیری صورت می‌گیرد، ستون j \mathbf{w}_j به سمت بردار خروجی حرکت می‌کند.

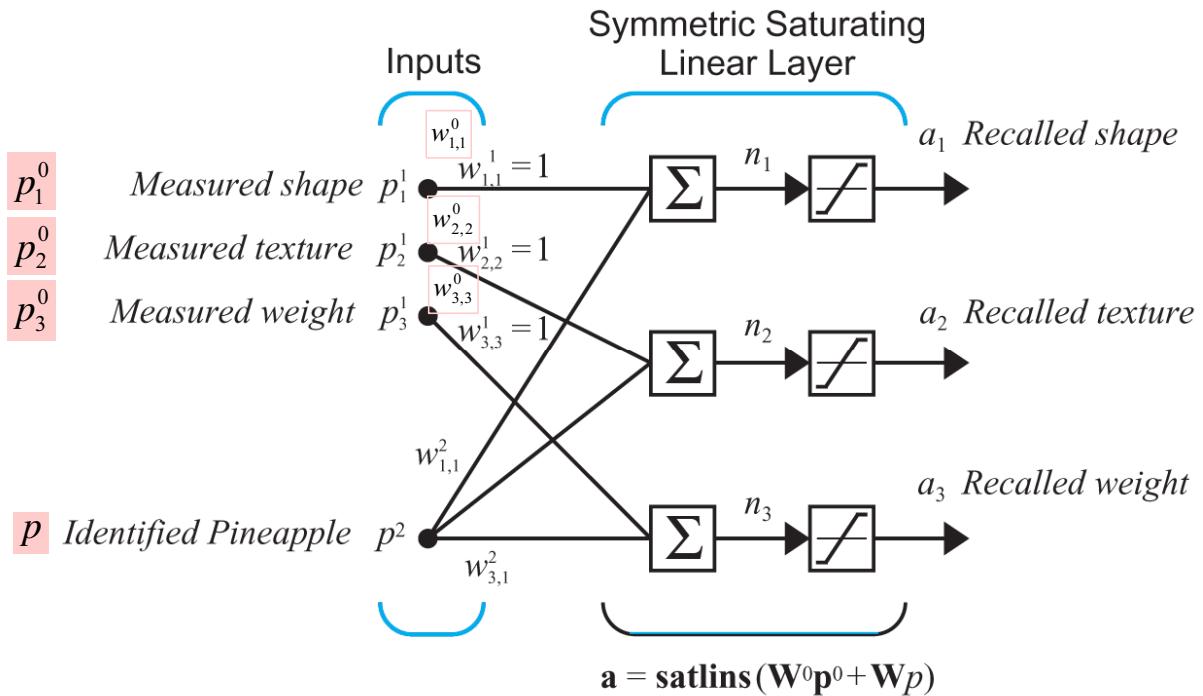
Example - Pineapple Recall

Outstar: شبکه‌ی بازفرآخوانی

قاعده‌ی Outstar: مثال: بازفرآخوانی آناناس (۱ از ۴)

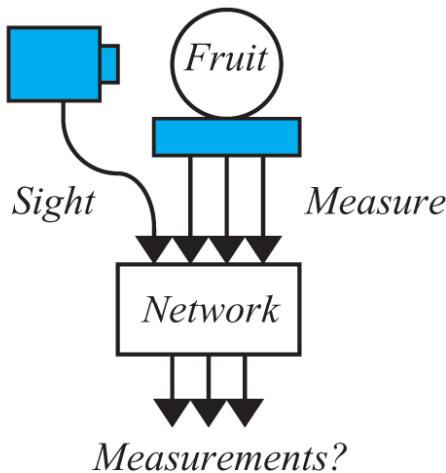
EXAMPLE - PINEAPPLE RECALL

Definitions

$$\mathbf{a} = \text{satlins}(\mathbf{W}^0 \mathbf{p}^0 + \mathbf{W}p)$$

$$\mathbf{W}^0 = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix}$$

$$\mathbf{p}^0 = \begin{bmatrix} \text{shape} \\ \text{texture} \\ \text{weight} \end{bmatrix} \quad \mathbf{p}^{\text{pineapple}} = \begin{bmatrix} -1 \\ -1 \\ 1 \end{bmatrix}$$

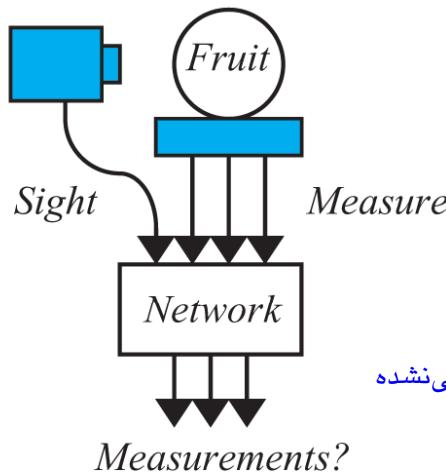
$$p = \begin{cases} 1, & \text{if a pineapple can be seen} \\ 0, & \text{otherwise} \end{cases}$$

Outstar: شبکه‌ی بازفراخوانی

قاعده‌ی Outstar: مثال: بازفراخوانی آناناس (۲ از ۴)

EXAMPLE - PINEAPPLE RECALL

$$\mathbf{a} = \text{satlins}(\mathbf{W}^0 \mathbf{p}^0 + \mathbf{W}p)$$

اندازه‌گیری
تحريك شرطی نشده

$$\mathbf{W}^0 = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix}$$

$$\mathbf{p}^0 = \begin{bmatrix} \text{shape} \\ \text{texture} \\ \text{weight} \end{bmatrix}$$

$$\mathbf{p}^{\text{pineapple}} = \begin{bmatrix} -1 \\ -1 \\ 1 \end{bmatrix}$$

مشاهده‌ی
تحريك شرطی

$$p = \begin{cases} 1, & \text{if a pineapple can be seen} \\ 0, & \text{otherwise} \end{cases}$$

خروجی شبکه: بازتاب اندازه‌گیری‌ها در صورتی که هر کدام از ورودی‌ها موجود بودند.

Iteration 1

$$\left\{ \mathbf{p}^0(1) = \begin{bmatrix} 0 \\ 0 \\ 0 \end{bmatrix}, p(1) = 1 \right\}, \left\{ \mathbf{p}^0(2) = \begin{bmatrix} -1 \\ -1 \\ 1 \end{bmatrix}, p(2) = 1 \right\}, \dots$$

$$\alpha = 1$$

$$\mathbf{a}(1) = \mathbf{satlins} \left(\begin{bmatrix} 0 \\ 0 \\ 0 \\ 0 \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} 0 \\ 0 \\ 0 \\ 0 \end{bmatrix} 1 \right) = \begin{bmatrix} 0 \\ 0 \\ 0 \\ 0 \end{bmatrix} \quad (\text{no response})$$

$$\mathbf{w}_1(1) = \mathbf{w}_1(0) + (\mathbf{a}(1) - \mathbf{w}_1(0))p(1) = \begin{bmatrix} 0 \\ 0 \\ 0 \end{bmatrix} + \left(\begin{bmatrix} 0 \\ 0 \\ 0 \end{bmatrix} - \begin{bmatrix} 0 \\ 0 \\ 0 \end{bmatrix} \right) 1 = \begin{bmatrix} 0 \\ 0 \\ 0 \end{bmatrix}$$

Outstar: شبکه‌ی بازفراخوانی

قاعدگی Outstar: مثال: بازفراخوانی آناناس (۳ از ۴)

EXAMPLE - PINEAPPLE RECALL

$$\left\{ \mathbf{p}^0(1) = \begin{bmatrix} 0 \\ 0 \\ 0 \end{bmatrix}, p(1) = 1 \right\}, \left\{ \mathbf{p}^0(2) = \begin{bmatrix} -1 \\ -1 \\ 1 \end{bmatrix}, p(2) = 1 \right\}, \dots$$

$$\alpha = 1$$

اندازه‌گیری‌ها یک در میان درست هستند.

Iteration 1
تکرار ۱

$$\mathbf{a}(1) = \text{satlin}\left(\begin{bmatrix} 0 \\ 0 \\ 0 \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} 0 \\ 0 \\ 0 \end{bmatrix} 1\right) = \begin{bmatrix} 0 \\ 0 \\ 0 \end{bmatrix} \quad (\text{no response})$$

$$\mathbf{w}_1(1) = \mathbf{w}_1(0) + (\mathbf{a}(1) - \mathbf{w}_1(0))p(1) = \begin{bmatrix} 0 \\ 0 \\ 0 \end{bmatrix} + \left(\begin{bmatrix} 0 \\ 0 \\ 0 \end{bmatrix} - \begin{bmatrix} 0 \\ 0 \\ 0 \end{bmatrix}\right) 1 = \begin{bmatrix} 0 \\ 0 \\ 0 \end{bmatrix}$$

Convergence

$$\mathbf{a}(2) = \mathbf{satlins} \left(\begin{bmatrix} -1 \\ -1 \\ 1 \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} 0 \\ 0 \\ 0 \end{bmatrix} 1 \right) = \begin{bmatrix} -1 \\ -1 \\ 1 \end{bmatrix} \quad (\text{measurements given})$$

$$\mathbf{w}_1(2) = \mathbf{w}_1(1) + (\mathbf{a}(2) - \mathbf{w}_1(1))p(2) = \begin{bmatrix} 0 \\ 0 \\ 0 \end{bmatrix} + \left(\begin{bmatrix} -1 \\ -1 \\ 1 \end{bmatrix} - \begin{bmatrix} 0 \\ 0 \\ 0 \end{bmatrix} \right) 1 = \begin{bmatrix} -1 \\ -1 \\ 1 \end{bmatrix}$$

$$\mathbf{a}(3) = \mathbf{satlins} \left(\begin{bmatrix} 0 \\ 0 \\ 0 \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} -1 \\ -1 \\ 1 \end{bmatrix} 1 \right) = \begin{bmatrix} -1 \\ -1 \\ 1 \end{bmatrix} \quad (\text{measurements recalled})$$

$$\mathbf{w}_1(3) = \mathbf{w}_1(2) + (\mathbf{a}(3) - \mathbf{w}_1(2))p(2) = \begin{bmatrix} -1 \\ -1 \\ 1 \end{bmatrix} + \left(\begin{bmatrix} -1 \\ -1 \\ 1 \end{bmatrix} - \begin{bmatrix} -1 \\ -1 \\ 1 \end{bmatrix} \right) 1 = \begin{bmatrix} -1 \\ -1 \\ 1 \end{bmatrix}$$

Outstar: شبکه‌ی بازفراخوانی

قاعده‌ی Outstar: مثال: بازفراخوانی آناناس (۴ از ۴): همگرایی

EXAMPLE - PINEAPPLE RECALL: CONVERGENCE

Iteration 2 تکرار ۲

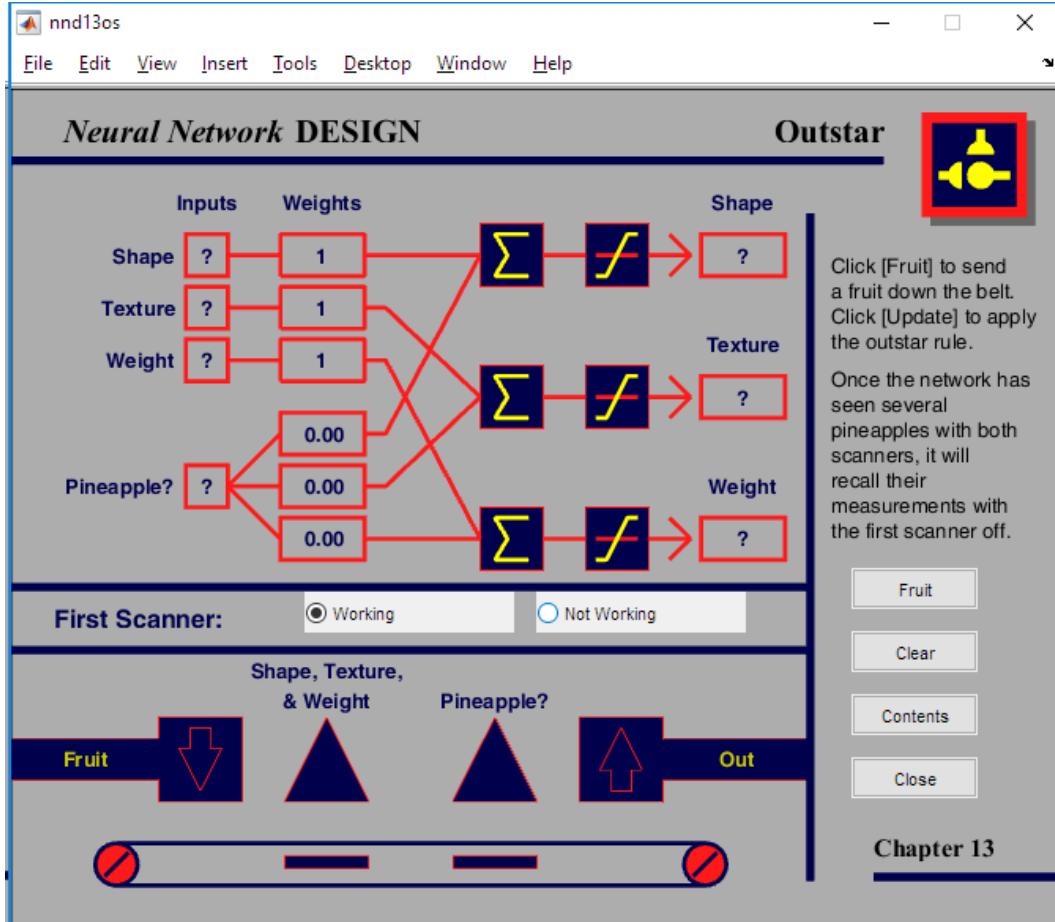
$$\mathbf{a}(2) = \text{satlins} \left(\begin{bmatrix} -1 \\ -1 \\ 1 \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} 0 \\ 0 \\ 0 \end{bmatrix} 1 \right) = \begin{bmatrix} -1 \\ -1 \\ 1 \end{bmatrix} \quad (\text{measurements given})$$

$$\mathbf{w}_1(2) = \mathbf{w}_1(1) + (\mathbf{a}(2) - \mathbf{w}_1(1))p(2) = \begin{bmatrix} 0 \\ 0 \\ 0 \end{bmatrix} + \left(\begin{bmatrix} -1 \\ -1 \\ 1 \end{bmatrix} - \begin{bmatrix} 0 \\ 0 \\ 0 \end{bmatrix} \right) 1 = \begin{bmatrix} -1 \\ -1 \\ 1 \end{bmatrix}$$

Iteration 3 تکرار ۳

$$\mathbf{a}(3) = \text{satlins} \left(\begin{bmatrix} 0 \\ 0 \\ 0 \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} -1 \\ -1 \\ 1 \end{bmatrix} 1 \right) = \begin{bmatrix} -1 \\ -1 \\ 1 \end{bmatrix} \quad (\text{measurements recalled})$$

$$\mathbf{w}_1(3) = \mathbf{w}_1(2) + (\mathbf{a}(3) - \mathbf{w}_1(2))p(2) = \begin{bmatrix} -1 \\ -1 \\ 1 \end{bmatrix} + \left(\begin{bmatrix} -1 \\ -1 \\ 1 \end{bmatrix} - \begin{bmatrix} -1 \\ -1 \\ 1 \end{bmatrix} \right) 1 = \begin{bmatrix} -1 \\ -1 \\ 1 \end{bmatrix}$$

>> nnd13os

شبکه‌های ART

ART NETWORKS

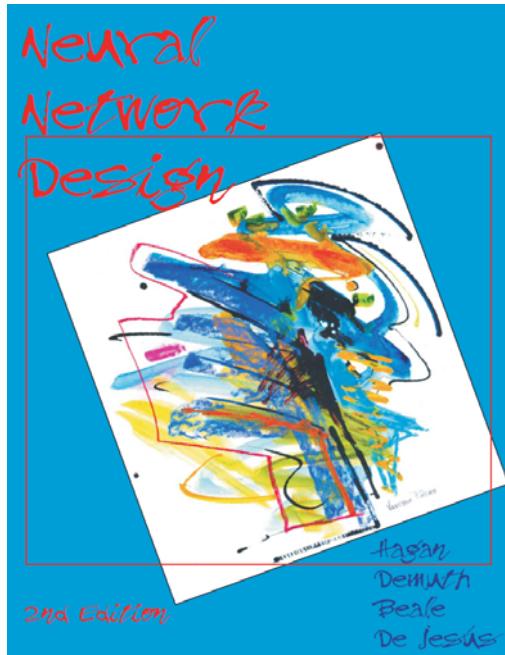
شبکه‌های ART از هر دو قاعده‌ی Instar و Outstar استفاده می‌کنند.

یادگیری پیوندی

۵

منابع

منبع اصلی

Martin T. Hagan, Howard B. Demuth, Mark H. Beale, Orlando De Jesus,
Neural Network Design,
 2nd Edition, Martin Hagan, 2014.
Chapter 15

Online version can be downloaded from: <http://hagan.okstate.edu/nnd.html>

15 Associative Learning

Objectives	15-1
Theory and Examples	15-2
Simple Associative Network	15-3
Unsupervised Hebb Rule	15-5
Hebb Rule with Decay	15-7
Simple Recognition Network	15-9
Instar Rule	15-11
Kohonen Rule	15-15
Simple Recall Network	15-16
Outstar Rule	15-17
Summary of Results	15-21
Solved Problems	15-23
Epilogue	15-34
Further Reading	15-35
Exercises	15-37

Objectives

The neural networks we have discussed so far (in Chapters 4, 7, 10–14) have all been trained in a supervised manner. Each network required a target signal to define correct network behavior.

In contrast, this chapter introduces a collection of simple rules that allow unsupervised learning. These rules give networks the ability to learn associations between patterns that occur together frequently. Once learned, associations allow networks to perform useful tasks such as pattern recognition and recall.

Despite the simplicity of the rules in this chapter, they will form the foundation for powerful networks in Chapters 16, 18, 19.